

PÉCSI Dohánygyár

ÁRA:
2,30 Ft

XVIII. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1991. SZEPTEMBER

Egy kiváló szakember a B. A. T.-től

Allen Page

Dolgozóink számára ismert, hogy rövid időn belül vegyescvállalattá alakul át a Pécsi Dohánygyár. Partnerünk a londoni székhelyű világcég, a *British American Tobacco Company*. Segítségükkel szeretné a leendő vállalat fejleszteni a hazai dohánytermesztést. Ennek a területnek a szakértője *Mr. Allen Page*, már hetek óta Magyarországon tartózkodik. Őt szeretném egy kicsit bemutatni az újságon keresztül.

— *Hogyan, mikor került kapcsolatba a dohánytermesztéssel?*

— Észak-Karolinában nőtem fel, szüleim 45 acre (kb. 32 kat. hold) területen természetek dohányt. Apám farmer volt, de részt vett a kereskedelemben is. Négyéves koromtól már én is dolgoztam a dohányföldön. Nagyon sokat tanultam apámtól, aki később adott nekem egy kis területet, hogy ott saját magam gazdálkodhassak. Tagja voltam a Four-H Clubnak, amely a fiatal gazdálkodókat segítette, ösztönözte. Több díjat nyertem, 15 évesen már első lettem a nemzeti osztályozási versenyben. A kiemelkedő dohányminőség mellett az enyém volt a legkisebb előállítási önköltség. A díj 150 USD volt. Egy másik alkalommal megnyertem egy tanulmányutat — teljes ellátással — Chicagóba. Már ezekben az években tudtam, hogy ezzel szeretnék foglalkozni, hiszen a dohánytermesztés a véremlen volt, illetve van. Később dohánytermesztési szakr mentem a Tennessee egyetemre, ahol agrónomusként végeztem.

— *Mióta dolgozik a B. A. T.-nél?*

— 1963-ban kerültem a B. A. T.-hez. Az első munkahelyem Guatemalában volt. Ott ismerkedtem meg a feleségemmel is, aki szintén itt tartózkodik Pécsen. Két felnőtt fiam van. A későbbiekben dolgoztam még Panamában, Nicaraguában, El Salvadorban. Feladataim voltak a dohánytermesztés, a dohánykeverék-összeállítás, exportfejlesztés, termékfejlesztés, dohánykutatás. A B. A. T.-nél első alkalom ez, hogy a volt keleti blokkon belül alakít vegyescvállalatot. Ez a terület igen fontos a B. A. T. számára és biztosak akarnak lenni a si-

keres vállalkozásban. Ezért a világszerte működő vállalataikból kiválasztották a legjobb vezetőket. Az, hogy ebbe a csoportba kerültem én is, igen nagy megtiszteltetést jelent. Itt feladatom a dohánytermesztés fejlesztésének kidolgozása, ami azt jelenti, hogy magángazdálkodókkal (farmerokkal) együtt dolgozva kell fejleszteni a fajlákat és a minőséget.

— *Milyen tapasztalatai vannak Magyarországról?*

— A magyar emberek nagyon kedvesek, az ország pedig viszonylag nyugatias berendezkedésű. Bizom abban, hogy a B. A. T.-vel való együttműködés hozzájárul ahhoz, hogy az itt lakók élete javuljon. Ami problémát jelent a számomra, az az, hogy nehezen tudok kommunikálni. Remélem, később ez is javulni fog.

— *Köszönöm a beszélgetést.*

K. K. J.

A befektető valós képet kíván

Új számviteli törvény

Sokat hallani, olvasni a magyar gazdaság átalakításáról, a tulajdonviszonyok változásáról, a privatizációról. Ezeket a folyamatokat nehéz elképzelni a pénzügyi rendszer változtatása nélkül. A változtatások sorában az egyik leglényegesebb az új számviteli törvény megalkotása volt.

A ma alkalmazott rendszer a tervgazdaság feltételei között alakult ki, és a gazdaságirányítás céljait szolgálta. Az előállított és központilag összesített információk a gazdaságirányításnak készültek, ugyanakkor a vállalkozók nem juthattak hozzá, de az információk összeállítási módja nem is lett volna igazán értelmezhető, használható számukra.

A privatizáció megköveteli, hogy a belföldi és a külföldi befektető szándéko-

Folytatás a 2. oldalon

A város egyik legkeresettebb kereskedelmi egysége a FEMA bevásárlóközpont. Naponta több ezer ember fordul itt meg, kényelmes körülmények között. A FEMA egyik részvényese vállalatunk, a Pécsi Dohánygyár.

Új számviteli törvény

Folytatás az 1. oldalról

zók valós és hű képet kapjanak a vagyoni, pénzügyi helyzetéről, az elért eredményről az adott gazdálkodónál. A külföldi működő tőke érdeklődésének felkeltéséhez az is szükséges, hogy a vállalkozások vagyona, az elért jövedelme a nemzetközi számviteli gyakorlat szerint is reális legyen. Ezek voltak a főbb célok, melyeket a törvényalkotók kitűztek.

A gazdálkodónak éves beszámolót kell készítenie, amely a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét és annak változását tartalmazza. Ebben minden eszközt, saját tőkét, tartalékokat és kötelezettséget, az időszak bevételeit és ráfordításait, az adózott és mérleg szerinti eredményét kifejező adatokat és szöveges indokolásokat be kell mutatni. Ebből következik, hogy az éves beszámoló:

- mérleg
- eredménykimutatás
- kiegészítő mellékletek
- üzleti jelentésből áll.

A mérleg és az eredménykimutatás — noha az értékelés szempontjai és az összeállítás módja alapvetően megváltozott — nagyjából ismert.

A kiegészítő mellékletek és az üzleti jelentés azonban teljesen új. Nézzük kicsit részletesebben, milyen előírások vannak erre a két mellékletre:

1. Kiegészítő melléklet:

— számszerű adatokat és szöveges magyarázatokat tartalmaz;

— ismertetni kell az éves beszámolóban alkalmazott összes értékelési eljárást, az értékesítés módját, az eredményt befolyásoló eltérések indoklását;

— tartalmaznia kell olyan adatokat, mint pl. az üzletvezetés és a felügyelő bizottság tagjainak járandóságát, minden olyan vállalkozó nevét és székhelyét, amelyben a társaságnak többségi vagy jelentős részesedése van stb.;

— be kell mutatni azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyeknek a futamideje több, mint öt év, azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek a pénzügyi értékelésnél jelentőséggel bírnak, de a mérlegben nem szerepelnek;

— itt kell megadni a foglalkoztatottak létszám- és béradatait, az Rt-nél a részvények számát és névértékét;

— végül, de nem utolsósorban itt kell értékelni a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi jövedelmi helyzetét, az eszközök összetételét.

2. Üzleti jelentés:

— az éves beszámoló adatait értékelve úgy mutatja be a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, az üzlet-

menetet, hogy a tényleges körülményeknek megfelelő képet adjon a valós helyzetről;

— ebben a jelentésben kell kitérni a mérleg fordulónapja (december 31.) után történt lényeges eseményekre és különösen jelentős folyamatokra, a saját részvény megszerzésére vonatkozó adatokra, továbbá a kutatás és fejlesztés területeire.

Újdonság, hogy az éves beszámolóban az első három része:

- a mérleg,
- eredménykimutatás,
- kiegészítő melléklet

nyilvános, bárki által megtekinthető, és legkésőbb május 31-ig a cégbíróságnál letehetően kell helyezni. Az üzleti jelentés azonban csak részlegesen nyilvános, abba csak a társaság székhelyén lehet beletekinteni.

További újdonságokról röviden:

— elengedhetetlen a könyvvizsgálói záradék;

— az üzleti jelentésen kívüli adatokat közzé kell tenni;

— egys számlaosztályok használata szabad, ez biztosítja a tulajdonosok egyedi információigényének kielégítését.

Talán sikerült érzékelteni, hogy a számvitel és az információ előállítás-szolgáltatás-felhasználás területén sarkalatos változások lesznek 1992. január 1-jétől kezdődően. Ahhoz, hogy eleget tudjunk tenni a törvény előírásainak és az új információigényeknek, a meglévő rendszerünket teljesen meg kell változtatni. Erre a munkára egy csoport alakult, ami nem jelenti azt, hogy kizárólag a csoport tagjainak kell csak dolgozni ebben a témában. A változások nemcsak a könyvelést vagy pénzügyet érintik majd, hanem az anyagigényléstől a raktári mozgásokon át az eszközyilvántartásig mindent. A változásokra valamennyiünknek fel kell készülnie.

Simon Éva

Pécsi Dohánygyár

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő:
dr. Simonné dr. Bernáth Erika
Kiadja az AS-B Kft. Baranya Megyei Irodája
Felelős kiadó: az irodavezető.
Előfizetési díj egy évre: 27,60 Ft
Készült a Temporg Kiszövetkezett
nyomdájában
Felelős vezető: dr. Kállal Sándor

JEGYZET

Konfliktu-sokk

„Konfliktustűrő képesség”, „konfliktusba keveredük”, „feloldjuk a konfliktusokat”! Ugye, milyen ismerősek ezek a hétköznapi szóhasználatban elterjedt kifejezések? Sokféle fajtáját ismerjük: van családi, társadalmi, munkahelyi, nemzetközi; elmondhatjuk, hogy életünk „nélkülözhetetlen” veledjárói, sokszor megkeserítői.

A konfliktus alattomos jószág, vírusa beférkőzik mindenhova, ahol kedvező táptalajra lel — azt pedig mindenhol talál, hiszen ez a kórokozó nem kényes, nem válogatós. Egyik kedvelt helye a munkahely. Szinte nincs olyan szervezet, ahol elő ne fordulna. Ha megfigyeljük, szinte tipikus, törvényszerű a lefolyása. A kártékony folyamat azzal kezdődik, hogy nem nagyon beszélünk róla. Rezignált vállrándítással, cinizmussal vesszük tudomásul az irratlan szabályt: „Nálunk ilyesmiről nem szokás beszélni” — helyette a mindenkor Úgy kedvéért együttműködést mímelünk, de titokban buzgón gáncsoljuk egymást.

Ha gyűjtek, hogy idegeinket rágja, kapcsolatainkat rongálja, közben észrevétlenül eldeformálódunk. Érzékelésünk, ítélőképességünk eltorzul, félelemérzések keletkeznek bennünk, megjelenik az ellenségkép gondolkodás. Az ellenségkedés szélsőséges esetekben gonoszsgba, emberi lelkicsinylésbe csaphat át, amely a packázásig és a szabotázsáig terjedhet.

A feloldatlan konfliktus nemcsak a munka hatékonysága szempontjából okoz óriási veszteségeket, hanem árt az egészségnek is. Ha már elviselhetetlen, akkor tablettákat nyelünk, pót-cselekvésekbe, betegségbe is menekülhetünk. A konfliktusban részt vevő, már kellően roncsolt emberek ezek után olyan magatartást tanúsíthatnak, amely már nem felel meg a valódi érlettségi fokuknak, inkább a gyermeki személyiségfejlődési szakaszhoz hasonlít.

Az egymás közötti kapcsolatproblémákat meg kellene tanulni megoldani. Beszélgetni kellene a beszélgetésről! Stop! Tulajdonképpen hogyan is bánunk mi egymással? Mi okozza a problémáinkat?

Ha megválaszoljuk a kérdéseket, akkor a konfliktust előidéző okok is el-tűnhetnek. Felszabadul intelligenciánk, feltevéseink, látásmódunk megváltozik, a „kamikáze mentalitás” helyébe az ellenfél megértésének igénye léphet.

Sigora Irma

Vanda Rosinha: Magyarország szebb, mint gondoltam!

Vanda Rosinha portugál egyetemi hallgató, jelenleg hethetes szakmai gyakorlatát tölti az üzemgazdasági osztályon. Vanda az AIESEC szervezésében jött Magyarországra. Az AIESEC szervezettel, mely egyetemi hallgatók külföldi tapasztalatszerzését segíti, vállalatunk évek óta kapcsolatban áll. Nyár végén rendszeresen fogadunk egy-egy külföldi hallgatót.

— Vanda, kérlek, néhány szóban mutass be olvasóinknak és beszélj a jövőbeni terveidről.

— Lisszabonból érkeztem, húsz éves vagyok, szüleimmel és öcsémmel élek.

„Üzlet és adminisztráció” szakon tanulok, melynek keretében elsősorban marketing és humán (személyzeti feladatok) képzésben veszek részt. A közeljövőben felsőfokú nyelvvizsgálóval próbálkozom angolból. Két év múlva szeretnék diplomát szerezni, és ezt követően hosszabb, egy-másfél éves gyakorlatra utazom Nyugat-Európába vagy Észak-Amerikába. Távlabbi tervem, hogy egy jól működő multinacionális vállalatnál helyezkedjem el Portugáliában, ahol marketinggel foglalkozhatok. Először szakmai karriert tervezek és csak azután szeretnék házasságot kötni. A sok utazást kívánó marketingmunkát és a családot elég nehéz összeegyeztetni, de bízom abban, hogy sikerülni fog.

— Saját választásod alapján jöttél Magyarországra?

— Amikor a jelentkezési lapot kitöltöttem, úticélként Európát jelöltem. Az AIESEC brüsszeli központja ajánlotta Magyarországot. A lehetőséget örömmel és érdeklődéssel fogadtam, megpróbáltam minél többet megtudni az országról és Pécsről. A nagy földrajzi távolság miatt ez cseppet sem volt könnyű. Elmentem a magyar nagykövetségre, ahol sajnos csak budapesti prospektusokat kaptam. Felkeres-

tem egy nálunk tanuló magyar hallgatót is, hogy jobban felkészülhessek az útra. Portugáliában általában Magyarországot kevésbé ismerik, a „keleti tömb” tagjaként szegény, elmaradott országnak vélik. Valójában a különbség Magyarország és a nyugati világ között jóval kisebb, mint korábban gondoltam. Nagyon örülök, hogy Pécsre kerültem, tetszik a város. Budapest szép, de szerintem túlságosan drága. Sajnos a magyarok közül kevesen beszélnek angolul, ezért kevesebb lehetőség van arra, hogy az országot és az embereket mélyebben megismerjem.

— A vállalatnál mivel foglalkozol?

— Sokféle információt kaptam a vállalatról, kezdetben ezeket tanulmányoztam. Ezt követően, a helyi dolgozók érdeklődésére számítva, készítettem egy jelentést a portugál dohánypiac helyzetéről. Úgy vélem, hogy hat hét túl rövid a tényleges munkavégzéshez, ezért elsődleges célom az információ- és tapasztalatszerzés.

— Köszönöm a beszélgetést, a hátralévő két hétben érezd jól magad nálunk, és kívánom, hogy jövőbeni terveid sikerüljenek!

Korpa Edit

A munka- és védőruháról

Megérkeztek a munkaruha-anyagok a konfekcióüzembe. Megkezdődhet a termelés, amely már a saját dolgozóink ruhaellátását szolgálja. Ezzel egyidejűleg bizonyos intézkedésekre került sor, amelyet a vállalat a szakszervezettel is egyeztetett. Melyek ezek?

1.

1991. szeptember 1-jétől a munkaruha-utalvány megszűnt.

2.

A dolgozók szervezeti egységenként kapják a munkaruhát, a jelenlegi Kollektív Szerződés melléklete alapján.

3.

A munkaruha-járandóság felülvizsgálata folyamatban van, a változásokhoz a konfekcióüzem rugalmasan alkalmazkodni fog.

4.

Az a dolgozó, aki megkapja a munkaruháját, attól kezdve köteles viselni, előző munkaruhája a kihordási idő leteltétől függetlenül nem terheli tovább, saját tulajdonába megy át.

5.

Amennyiben a dolgozó úgy érzi, hogy szüksége lenne több köpenyre a járandóságon felül, önköltségi áron vásárolhat. Ennek technikai lebonyolításán már dolgozunk, pontos tájékoztatást fogunk adni az ezzel kapcsolatos teendőkről.

6.

A méretfelméréseket a konfekcióüzem dolgozói végzik a gyár egész területén, mégpedig olyan sorrendben, ahogy a ruhák majd kiadásra kerülnek.

7.

A dolgozóknak belépő- és kilépőlapjukkal ezentúl a konfekcióüzemben is meg kell jelenniük.

8.

A kihordási idő azon hónaptól számít, amikor a munkaruhát a dolgozó átvette.

9.

A munkaruha-kiadás időpontját a munkaterületek vezetőivel egyeztetve a konfekcióüzem vezetője határozza meg.

10.

Az elkövetkezendő években a kihordási idő letelte szabja meg az új munkaruha kiadási idejét.

A „védőruháról” pár szó.

A „védőruha” nem más, mint kihordási idő nélküli munkaruha, melynek elhasználódása esetén a dolgozó a régi ruha leadásakor új ruhát vehet fel, vagyis cserére jogosult. Ezentúl a csere is a konfekcióüzemben történik, *Vogl Istvánnál*.

Az időpont: hétfőn és szerdán 8–11 óráig, és minden hónap második szerdáján 6–11 óráig. A csereként leadott köpenyt a raktáros csak tiszta, mosott állapotban fogadhatja el, mivel a még javítható köpenyeket, ruhákat a varrónők megjavítják, és csak azok kerülnek selejtezésre, amelyek ténylegesen elhasználódtak.

A cipőutalványokat továbbra is *Zobokiné Lengyel Csilla* adja ki, a fogyóeszköz-raktárban. Az utalványok értéke 1991. július 24-től: férficipő: 2000, női cipő: 1800 Ft.

Az átállást megpróbáljuk a lehető legkevesebb kellemetlenséggel megoldani, de mégis szíves türelmüket és megértésüket kérjük az esetlegesen előadódó zökkenőkért!

Dr. Tóth Zsuzsa

Joint venture — aláírás még ebben az évben?

A BAT stabil foglalkoztatást ígér

Beszélgetés Mark Jennings-szel

A Pécsi Dohánygyár és a BAT közötti tárgyalások — amelyeknek célja a közös vállalat megalapítása — előrehaladott stádiumban vannak. A vállalat részéről a tárgyalásokat *Irimi Sándor* igazgató úr, a BAT részéről *Mark Jennings* úr vezeti, aki jelenleg e célból a szeptember 2-ával kezdődő héten is vállalatunknál tartózkodik. A többnapos tárgyalásokat igénylő komoly szakmai tevékenység mellett ezúttal került sor arra, hogy Jennings úr *Irimi Sándor* igazgató úr társaságában bemutatkozó látogatást tegyen a Pécs Megyei Jogú Város polgármesterénél, *dr. Krippel Zoltán*nál.

Mi is megragadtuk az alkalmat arra, hogy néhány kérdést tegyünk fel Jennings úrnak.

— Arról szeretnénk először kérdezni, hogy véleménye szerint a mindannyiunk által várt átalakulási folyamat meggyorsítására lát-e lehetőséget?

— El szeretném mondani, hogy a közös vállalat létrehozásával kapcsolatban nemcsak a pécsi gyárral, hanem az ÁVÜ-vel is tárgyalásokat kell folytatnunk. Ezek a tárgyalások az ÁVÜ-vel sokkal bonyolultabbak és nehezebbek, mint azt eleinte gondoltuk. A kezdeti elképzelésekkel ellentétben hirtelen megnövekedtek az ÁVÜ elvárásai a BAT-tal szemben, és ezekben a kérdésekben egyezségekre kell jutnunk az ÁVÜ-vel. Hangsúlyozni szeretném azonban, a BAT-nak továbbra is elkötelezett szándékában áll, hogy sikeres legyen a javasolt, illetve tervezett egyesülés. Minden lehetőséget megteszünk annak érdekében, hogy haladást érjünk el a végleges megállapodás létrejöttéért, és azt reméljük, hogy ennek aláírása még ez év vége előtt megtörténik.

— Milyen benyomásokat szerzett a polgármester úrnál tett látogatása alkalmával? Érzése szerint hogyan fogadják a Pécsi Dohánygyár

leendő külföldi partnerének belépését a város gazdasági szférájába?

— Megtiszteltetés volt számomra, hogy e héten első alkalommal találkozhattam *dr. Krippel Zoltán*nal. E bemutatkozó látogatáson alkalmam nyílt elmondani a polgármester úrnak, a BAT milyen komoly jelentőséget tulajdonít annak, hogy egy jó és felelősségteljes munkaadó legyen a városban, és ezzel egyúttal egy jól együttműködő „polgára” is legyen a városnak. A polgármester úr és a BAT egyformán igen pozitív várakozással tekintenek ezen várható együttműködés elé. Úgy gondolom, e mélyreható közös együttműködésnek pozitív hatásai lesznek abból a szempontból is, hogy egy ilyen nagy befektetés történik e városban, és ez mind a dohánygyár dolgozói számára, mind a város számára várhatóan előnyöket nyújt.

— Az Ön is bizonyára tudja, hogy a kissé hosszúra elnyúlott átalakulási folyamat a válla-

lat kollektívájának nem kis gondot, bizonytalanságot okoz. Tudna-e valami kedvező „üzenetet” a dolgozóknak küldeni arra nézve, hogy a közös vállalat az itt dolgozók jövőjét, anyagi biztonságát hosszabb távon is biztosítani fogja?

— A tervezett joint venture (közös vállalat) hatása a Pécsi Dohánygyár működésére várhatóan az lesz, hogy a cigarettagyártás volumenében egy komoly és jelentős növekedés következik be, ami azt jelenti, hogy ez rengeteg munkát igényel mind a technikai rekonstrukció, mind pedig a megnövekedett termelés területén. Ennek megvalósítása biztosítékul szolgálhat arra, hogy a jövőben a Pécsi Dohánygyár dolgozói részére a stabil foglalkoztatás biztosítva lesz. A BAT nagy reménnyel és elvárásokkal várja az együttműködést a dolgozókkal, akik a joint venture-n keresztül így egy internacionális nagyvállalat családtagjai is lesznek egyúttal.

— Köszönöm a beszélgetést!

S. E.

Centenárium Sátoraljaújhelyen

A 100 éves Sátoraljaújhelyi Dohánygyár centenáriumi rendezvény-sorozata az ötéves múlttal rendelkező számítástechnikai találkozóval kezdődött.

Csoma Árpád főmérnök megnyitója után a hagyományoknak megfelelően a részt vevő cégek (a Dohánygyár Intézet kivételével valamennyi dohánygyári vállalat képviseltette magát) adtak tájékoztatást üzemelő rendszereikről, fejlesztési elképzeléseikről. Ezt követően kötetlen eszmecsere kezdődött a vendéglátókkal, akik műkö-

dés közben mutatták be fejlesztéseiket. Bennünket elsősorban a kalkulációs és a bérszámfejtési rendszer érdekelt, mivel az előbbit most állítottuk üzembe, míg a másodikkal már több éves tapasztalatunk van. Örömmel láttuk, hogy fejlesztéseink az ipar szintjén (sőt tágabban is, mivel a társvállalatok általában vásárolt software-termékekkel dolgoznak) megállják a helyüket.

Sajnálattal vettük tudomásul, hogy az ugyancsak hagyományos esti ismerkedés ezúttal elmaradt. Nem kellett azért féltetni a két hagyományteremtő

(a nyíregyházi és pécsi) gárdát, megtalálták a további tapasztalatszere módját. Úgy gondoljuk, hogy az év folyamán, úgy november táján, praktikus lenne a Számviteli törvény kapcsán a felhasználó szakemberekkel közösen egy újabb találkozót szervezni.

Sátoraljaújhelyi barátainknak köszönjük a vendéglátást, és reméljük, hogy a nagy átalakulások ellenére ez a szakmai csoport továbbra is megtartja a tapasztalatszere-lehetőségét.

Csomor Miklós

Számviteli és pénzügyi rendszerváltás

„Számviteli és pénzügyi rendszerváltás 1992” címmel szakmai tanácskozás volt augusztus 22-23-án a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság rendezésében.

A konferencia célja: az 1992-es évben bevezetésre kerülő új törvénytervezeteket megismertetni a vállalkozókkal. Az 1988-as gazdasági reform óta, a közel 3 éves tapasztalatok alapján, valamint a gazdaságban bekövetkezett változások miatt egyes alaptörvényeket újra kell értékelni (társasági törvény, banktörvény csődtörvény, privatizáció, biztosítási rendszer stb.). Magyarországnak úgy kell polgári társadalommá átalakulnia, minél rövidebb időn belül, hogy az igen leromlott gazdasága a nemzetközi elvárásoknak eleget tegyen. Az átalakulást a régi rendszer intézményrendszere viszont nem biztosítja, sőt gátolja, így az is teljes rekonstrukcióra szorul. Ennek az átalakulásnak mindenki érzi a következményét, szemlélője lehet. Ilyen fergeteges, nagyméretű törvényalkotást, ami napjainkban van, az állampolgárok még nem tapasztalhattak. Úgy kell a régi rendszert leépíteni, az újat felépíteni, hogy az a társadalmon minél kevesebb sebet ejtsen. Az új törvényeknek minél kevesebb kompromisszumos elemet kellene tartalmazniuk, a hosszabb távú cél érdekében, de úgy, hogy annak a társadalmi feszültséggerjesztő hatása elviselhető legyen. Gondoljunk itt a vállalati felszámolásokra, munkanélküliekre, kezdő szakemberek helyzetére, nyugdíjasokra, és még sorolhatnám. Ráadásul gazdasági környezetünk jelenlegi helyzete sem igen segíti elő a növekedési lehetőséget. A környező országokban igen megrázó események zajlanak. Ezt az átalakulást nekünk, saját magunknak kell végrehajtani. Ennek a generációnak igen hálátlan feladat jutott. A régi rendszer által felhalmozott adósságokat, salakot el kell takarítani, valamint a gazdasági fellendülést biztosítani kell. Mindezt tesszük azért, hogy gyermekeinknek, unokáinknak talán jobb lesz.

Az első előadást *dr. Bácskai Tamás* egyetemi tanár tartotta, aki a pénzügyi és számviteli rendszerváltás makroszintű elemzésével foglalkozott.

Alapvető szabály, hogy adót, közdórt csak törvény állapíthat meg. Alacsonyabb rendelet nem szólhat bele. Ezáltal csökken a törvény kijátszási lehetősége. A szabályozás stabilitását javítja.

Sarkalatos téma: az adóterhek megosztása. Az ideális eset, ha az adókat a végső fogyasztó fizetné meg, a befektető, a vállalkozó ne fizessen adót. A vállalkozótól nem lenne szabad elvonni a tőkét, mert az újratermeléshez szükséges működő tőkét veszik el, ami által hűtik a gazdaságot. Másrészt, ha költségelemeket terhelnek

költségekkel (pl. munkabér járuléka, 1,5%-os munkanélküli alap, szociális költségek), azok beépülnek a termékek áraiba, amit a fogyasztó ugyancsak megfizet, sőt az ÁFA vetítési alapját is növelik, vagyis az adót is adóztatják. Sajnos, ezt az ideális esetet ma még nem lehet megcsinálni, mert a munkabérek sem tartalmazzák ezeket a költségelemeket. Ezért a törvénykezésnek is a kompromisszumok sorozatát kell hozni.

A költségvetési szemléletet alapjában kell megváltoztatni. Nem a bevételeit kell igazítani a kiadásaihoz, hanem a forrásokból kell kiindulnia. Ez a hatás az 1992. évi költségvetési tervben érződik, bár ismerve a kiadási kötelezettségeket, félő, hogy a bevételeket kell növelni. A számviteli rendszerünk teljes átalakításának legfontosabb célja, hogy védje a tulajdonost, a szállítót és hitelezőt a mérleg valódisága alapján. A pénzünk stabilitását előtérbe kell állítani. A tartós gazdasági fellendülés csak stabil pénz jelenlétével lehetséges.

Dr. Terták Elemér, az OTP vezérigazgatója a bank-, pénz- és hitelrendszer reformjával foglalkozott. A törvény első sorban a banki szférát érinti, amelynek hatása a termelőszférában jelenik meg. Az új törvénytervezet legfontosabb területei:

- banki tevékenység meghatározása;
- milyen formában lehet bankot alapítani;
- ki láthatja el a számlavezetői feladatokat, valamint bizonyos alaptőke esetén milyen feladatokat láthat el a bank;
- tulajdonlás kérdése;
- külföldi tulajdonlás lehetősége.

Új fogalmak jelennek meg: szavatoló tőke, nagy betét, kétes hitel, bukott hitel stb.

A bankrendszer infrastruktúrája új nagy teljesítményű számítógépekkel fog bővülni. Ezáltal gyorsul az információk feldolgozása, rövidül az átutalási idő. Létrejön egy központi agy, ahol teljes titoktartás mellett az összes adóst nyilvántartják. Ez alapján az, akinek jelentős adóssága van, más banknál nem jut hitelhez. Így javul a fizetési fegyelem, valamint a tartós sorbanállások helyzete.

Dr. Horváth Erzsébet (PM) „Csődtörvény, csődeljárás, felszámolás” címmel tartott előadást. A törvénytervezet szavazás előtt áll. Alapvető célja a fizetőképtelen vállalat helyzetének rendezése. A törvény definiálja a fizetőképtelenség fogalmát.

Csődeljárást az adós kezdeményezi saját maga ellen a cégbírószágon. Kötelező a csőd kezdeményezése, ha 90 napon belül nem egyenlíti ki tartozását. Ha kezdeményezi, akkor 90 napig fizetési moratórium alatt áll, kivétel a munkabér és bérjellegű

költségek fizetése. Ezen időn belül a hitelezőkkel tárgyalásokat folytathat. Ha nem tud kibontakozni, akkor a cégbírószágon a 90 nap leteltével 15 napon belül hivatalból a felszámolást elindítja. Ha megállapodnak, akkor a jegyzőkönyvet el kell küldeni a cégbírószágnak. Csődeljárást 3 évente egyszer, ezen belül felszámolást indíthat.

Felszámolást az adós, a hitelezők, végelszámoló indíthat. A felszámolás végén a hitelezők kiegyenlítési sorrendjét is meghatározza a törvény.

Biztosítási rendszerünk is alapvető változáson megy keresztül. A nyugdíjbiztosítás és a betegbiztosítás teljesen különválnak. Mind a két törvénytervezet a Parlament előtt van, elfogadása esedékes. A nyugdíjbiztosítás 3 változatban került előterjesztésre. A betegbiztosítás és betegellátás teljesen más jellegű lesz a jelenleginél, a TB szerződést két az orvosi intézményekkel. Minden beteg a biztosítási keretben meghatározott szolgáltatásokhoz ingyen jut, a betegellátó a szolgáltatása ellenértékét a TB felé rendezi. A TB járulék mértéke üzemenként más és más lesz. Minden üzem veszélyességi foka meg lesz állapítva és az alapján fizeti a járulékot. A keresőkép telenség esetén a beteg az 1-30. napra betegszabadságot, majd táppénzt kap. A betegszabadság költsége a vállalatot terheli.

A két törvény mellett szociális törvényt is alkotnak. Ennek a hatálya alá tartozik a GYES, GYED, családi pótlék, anyasági segély stb. Innen folyósítanak segélyt azon állampolgároknak, akik egyébként ellátatlanok maradnának. Az adóigazgatás fejlesztéséről *Gárván János* tartott előadást.

Az adóigazgatás szervezete átalakul január 1-jétől, az APEH kétlépcsős lesz:

1. Információs blokk, ahol a beérkező információkat dolgozzák fel.
2. Ellenőrzési blokk. Az egészet átfogja egy közgazdasági, jogi irányítási blokk, amely a szakmai irányítást végzi.

A Számviteli törvény változása miatt a vállalatokra több információszolgáltatási kötelezettség vár. A Számviteli mérleg mellett adóigazgatási mérleget is kell csinálni. Minden adónemre (ahogy az SZJA is van) külön bevallást kell készíteni, külön nyomtatványon. Új jelenség, ami minden állampolgárt érint, hogy januárban minden állampolgárnak vagyonynyilatkozatot kell tennie. Jelentősen csökken a kedvezmények köre, főleg az SZJA területén.

Munkájukat új számítógépparkkal akarják javítani, hisz a vállalkozások bővülésével jelentősen bővült az adóalanyok köre is. Az ellenőrzések gyakoriságát mérséklék. Az ellenőrzéseket inkább a kiegészítő ellenőrzésekre irányozzák.

Folytatás a 6. oldalon

Számviteli és pénzügyi rendszerváltás

Folytatás az 5. oldalról

Az előadássorozat végét dr. Sárközi Tamás gazdasági jogász zárta, aki egyébként a Társasági törvény atyjaként ismert. Elmondta, hogy a Társasági törvény (amit 1988-ban vezettek be) működik. Kisebbség nagyobb javításra szorul, amit szándékoznak pótolni. Javítani kell a külföldiek tulajdonszerzési jogait, amit a gazdaságunk fejlesztése megkíván. Jobban oda kell figyelni az átalakulási privatizációs folyamatban a részvénytársasági forma alakítására, mert ez a társasági forma nem az

elképzeléseknek megfelelően alakul. A vállalkozók idegenkednek tőle, holott az igazi polgári vállalkozásnak ez lenne a klasszikus társasági formája, különösen a nyitott részvénytársasági forma.

Próbáltam néhány mondatban leírni a hallottakból pár gondolatot. Az előadók is csupán lényeges momentumokra tértek ki. Az előadássorozatot végighallgatva arra gondoltam, hogy honatyáink — ha ezeket a törvényeket legjobb tudásuk szerint fogják megszavazni — nem fognak unatkozni az őszi időszakban!

Fehér Sándor

Hírek Hírek Hírek

Felhívjuk nő dolgozóink figyelmét arra, hogy október hónap folyamán rákszűrés lesz az orvosi rendelőkben. A pontos időpontokról a munkahelyeken elhelyezett

plakátokon történik meg az értesítés.

Vállalatunktól — behívás alapján — a pápa látogatására készülve, 5 fő adott vért. Köszönjük.

Búcsú Loósz Lajosnétól

Egy másfajta búcsú villan folyton a szemem elé, nem hagyván elfogadni a könyörtelen valóságot!

Gusztusos hidegtájak, csillogó poharak mellett álltunk vidám sorfalat a tárgyalóban, kezünkben virág, ajándék, Gábor Jóska nevetve, meghatódottan kereste a szavakat, hogy méltóképpen búcsúzhassunk egy népszerű, eredeti egyéniségű kollégánktól — „Csontitól”.

Akkor még nem is sejtettük, hogy nincs messze az az idő, amikor újból sorfalat kell állnunk, döbönt arccal, fájdalommal — a temető kápolnájának szívszorító homályában. A sors kegyetlen döntését nagyon nehéz tudomásul venni. Nemcsak a megszokott vállalati élet állt meg egy órára, hanem bennünk is valami. A halál üszítő, kiszámíthatatlan közelsége valamennyiünket megérintett, tudat alatti számadásra készítetett, a „megteszek-e mindent, amíg élek” érzés ott bujkált a lelkekben.

Ügyetlen közhelyekkel, kopott részvénytulajánítási fordulatokkal nem szeretnénk búcsúzni Tőle. Emléke tovább fog élni a dohánygyári „legendákban”, mint régmúlt idők egyik jeles szereplője. Szerettük Öt.

S. I.

Változások a tűzvédelemben I.

Lassan már fél évtizede várunk az új tűzvédelmi törvény megjelenésére. Az ismert politikai és gazdasági okok miatt azonban a társadalmi élet más területei élveznek prioritásokat. Az utóbbi időben azonban elmozdulás figyelhető meg e területen is. Több hónapos vitát követően május végén fogadta el az országgyűlés a helyi önkormányzatok és szervek, a köztársasági megbízottak, valamint a centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköréről szóló 1991. évi XX. törvényt.

A tűzvédelmet és a tűzoltóságot illetően ennek a törvénynek két szempontból van kiemelkedő szerepe. Az egyik, hogy több mint öt évtized óta először tárgyalt a törvényhozás ilyen témaköröket. A másik pedig az, hogy a most hozott döntések meghatározóak lesznek az új tűzvédelmi jogszabályok megalkotása során is.

A tűzoltóság működésében három jelentősebb változást hozott a törvény.

1. A műszaki mentésben való részvétel.

2. Az illetékességi területen kívüli igénybevétel korlátozását.

3. A tűzoltóság hatósági jogkörének az önkormányzatok jegyzőségeihez történt átadását.

A tűzoltóság kibővíti szolgáltatásai körét — melyeket ezután anyagi ellenszolgáltatásért végez. Pl. megállapított összegért vállalja termelőüzemek, gyárak tűzvédelmi átvilágítását — melyekből a munkahelyi vezető képet kaphat vállalata valós helyzetéről. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a tűzvédelmi szervezet feladatait átvállalják. Jól működő tűzvédelmi szervezetre a jövőben is szükség lesz. Még egy példát a sok közül: felkérésre szakvéleményt adnak magán és jogi személyeknek tűzvédelmi tárgyú megkeresések esetén. Természetesen itt is anyagi ellenszolgáltatásért cserébe. Feltehetően az önkormányzatok jegyzőségei is szakmai téren elsősorban a tűzoltóságra, annak szakembereire támaszkodnak.

Külön érdekesség lesz a jövőben az esetleges tüzesetek kárkockázatának vállalása, illetve áthárítása. Itt a különböző biztosítótársaságok szerepe fog felértékelődni.

Már a biztosítási díj (amely nem lesz kötelező) megállapításakor is nyugati módszerek kerülnek előtérbe. A hatáskörű tűzvédelmi szervezetet, személyi állományt és eszközt felvonultató termelővállalatok biztosítási díjai alacsonyabbak, míg ellenkező esetben magasabbak lesznek.

Ezek után nézzük meg, hogy mi történik egy tüzeset után?

Nos, akinek nincs valamilyen biztosítása, az a keletkezett anyagi kárt önmaga kénytelen viselni. Aki érvényes biztosítással rendelkezik, az számíthat ugyan kártérítésre, de csak olyan arányban, mely önmaga fogyasztósságain kívül esik. E nem kevés pénzösszegek megítélésekor vagy elutasításakor pedig a biztosítótársaságok a jól képzett tűzvédelmi szakemberek véleménye alapján döntenek.

G. S.

Megalakult a Magyar Minőség Társaság

A minőségi szemlélet térhódítását, a minőség piacformáló szerepét, a kérdések fontosságának felismerését jelzi, hogy más európai országokhoz hasonlóan hazánkban is megalakult a minőség fejlesztésének társadalmi szervezete, a „Magyar Minőség Társaság”.

Az előkészítő munkát követően a közel 250 főből álló közgyűlés 1991. június 12-én fogadta el az egyesület alapszabályát. A társaság célja az alapszabály és a kiadott program szerint elsősorban kapcsolatfelvétel és együttműködés biztosítása a hasonló rendeltetésű nemzetközi szervezetekkel és a magyar képviselőt ellátása azokban.

A Magyar Minőség Társaság elnöke *Pónyai György*, a Magyar Szabványügyi Hivatal elnökhelyettese, aki röviden a következőkben határozta meg az egyesület működésének alapelveit:

— *Nyitottság:* a társaság bárki előtt nyitva áll, aki a minőségügy fejlesztése

érdekeiben valamit tenni kíván és elfogadja az alapszabályban rögzített feltételeket.

— *Önkéntesség:* mindenkinek saját belátása, érdeke és igénye szerint és nem külső, vélt vagy valós kényszer hatására van lehetősége részt vennie a társaság munkájában.

— *Érdekképviselő:* a társaság csak a tagság szakmai érdekeinek képviselője lehet, ki kell zárni az egyéni vagy csoportérdekek egyesületi érdekként való elfogadásának szándékát.

— *Szakmai függetlenség:* a társaság célkitűzéseit, feladatait szakmailag megfelelően megalapozva kívánja ellátni. El kell hátrítani minden olyan külső akaratot, érdeket tükröző hatást, amely a szakmai véleményt eltorzíthatja.

— *Anyagi függetlenség:* a társaság különböző vállalkozások révén meg kell teremtsen az anyagi függetlenség pénzügyi alapjait. Annak még a lehetőségét is ki kell küszöbölni, hogy anyagi eszközökkel

az egyesületet olyan magatartásra lehessen kényszeríteni, amely szakmai meggyőződéssel nem egyezik.

— *Szolgálat:* a tagoknak élvezniük kell a társasági tagsággal járó előnyöket. Ezt az egyesület különböző szolgáltatásokkal kívánja részükre biztosítani, úgy mint a célok között megfogalmazott információszolgáltatás, szakértők foglalkoztatása, szakértői regiszter létrehozása, oktatás, szolgáltatásoknál a tagok részére díjkedvezmények nyújtása, annak előmozdítása, hogy a tagok saját szakterületükön akkreditálhatók legyenek.

A fentiekhez annyit, örömmel üdvözlünk — egyelőre mint a társaságon kívül állók, de a témában egyáltalán nem érdektelenek részéről — a szervezet kinyilatkoztatott céljait, s kívánunk eredményes kibontakozást, sikeres működést!

Dr. Kiss Elemérné

Tíz nap Ungváron

UNGVÁR. Ha ezt a városnevet hallom, akkor az első, ami eszembe jut, az a záhony-csapi határátkelőhely. Másodikként gondolok csak arra, hogy ott került megrendezésre az I. Ungvári Nemzetközi Vásár. Ez a bemutatkozási lehetőség egy rendezvényisorozat állomásának tekinthető. Ha jól tudom, akkor Csehszlovákia, Szovjetunió (Ukrajna) és hazánk a közös határok vonzáskörzetében, a kishatármenti forgalmuk és a kapcsolatok fejlesztése érdekében rendezte meg immár harmadik alkalommal a közös bemutatót. A kiállításra június 15–23-a között került sor az Ungvári Sportcsarnokban és annak közvetlen környezetében. A kiállítók többsége magyar volt, de szép számmal vettek részt a Csehszlovákiából és Ukrajnából jött cégek is ezen a 10 napos bemutatkozási lehetőségen.

Vállalatunk a Dohánykutató Intézet segítségével és közreműködésével lehetett ott ezen a kiállításon. Az ő szervezésükben egy közös magyar dohányipari stand készült, mely az ipar teljes vertikumát képviselte a dohánytermesztéstől, a dohányipjátán át a cigarettáig. Az újságon keresztül is szeretnénk megköszönni nekik mindazt a segítséget, mellyel lehetővé tették számunkra a megjelenést.

A magyar cégek többségének célja az volt, hogy Ungváron megjelenjen, hogy kapcsolatot próbáljon teremteni egy olyan országgal, néppel, mely a későbbiekben az óriási piac lehetőségét csillantja fel. Most még elég nehézkesnek tűnik a kereskedelem. Persze az is nyilvánvaló, hogy a problémát eddig sem az igény hiánya, hanem a megfelelő fizetési mód, a lehetséges cserealapok felkutatása okozta. Ugyanez a helyzet a cigaretta esetében is. Azonban a nehézségek ellenére nagyon fontos, hogy megismertessük magunkat, a termékeinket, s ha lehetséges, akkor keressünk kapcsolatot az ottaniakkal azért, hogy megkönnyítsünk, előkészítsünk egy esetleges együttműködést.

Az ukránokon, az ottani magyar lakoságon ez nem fog múlni... Nagyon nagy szeretettel, gondossággal fogadtak minket. Nyelvi problémák sem voltak, hiszen Ungváron rengetegen beszélnek magyarul, s mindig volt valaki, aki felajánlotta segítségét, ha mégis szükség volt az oroszutadásra. Megható volt azt látni, ahogy az idősebbek a dohányosilót átkötő nemzeti színű szalagból kértek. Az a kis darab piros-fehér-zöld szalagocská nekik Magyarországot jelentette...

Ami pedig a bevezetőben említett „Záhony-Csap” határátkelőhelyet illeti, onnan már vannak más jellegű tapasztalataink is. A legelső alkalommal, a gépkocsival történő kiutazásnál 6 órát kellett várnunk azért, hogy átléphessük a Szovjetunió ha-

tárát. Pedig volt — a kiállítás miatt — külön engedélyünk, és igyekeztünk minden alkalmat megragadni az előbbre jutáshoz. Számomra már a záhonyi határátkelőhöz vezető út is döbbenetes élményt nyújtott. Az eredetileg kétsávásra tervezett úton három sáv szélességben (természetesen a padkát is igénybe véve) álltak a buszok, kamionok, személyautók több kilométer hosszan. Mi, akik az ungvári kiállításra hivatalból utaztunk, elmehtünk az előbb említett várakozók mellett, egészen a „sorompón” belülre. És ott is álltunk vagy öt órát, kb. 30 m-t előrehaladva. A két határátkelőhelyet összekötő Tisza-híd (2 sáv) ugyanis tele volt, a túloldal pedig nem volt eléggé ösztönözve arra, hogy gyorsítsa az átkelést.

A szovjet határt átlépve azonban azt is tapasztaltuk, hogy a záhonyi körülmények milyen konzolidáltak tünnek a csapi be-kötőúthoz képest. Ezen az útszakaszon a gépkocsik (vagy valamikori gépkocsik) mellett elhaladva szinte egy görcsben volt a gyomrom a félelemtől... Azokban a napokban egy egyszerű, közönséges határátkelőpéshez 20–26 órát kellett várakozni! Erre szokták azt mondani: nem semmi!

Nem volt véletlen az sem, hogy ezek után Ungvárról a hazautazók csoportosan, rendőri felvezetéssel jutottak el a csapi határállomás „belterületére”. Onnan pedig már majdnem sima volt az út hazáig, Európa felé.

K. K. J.

Női labdarúgás

Fortuna-siker

Első ízben rendezett gyárunk női futballcsapata, a Fortuna FC nemzetközi tornát Sopianae Kupa néven. A két külföldi, az USA csapata és a német Ilshofen együttes mellett a Fortuna első csapata, és nagy örömkre, az utánpótlás csapat vett részt. A torna fővédnöke gyárunk és a német főkonzulátus volt.

Az ünnepélyes megnyitón részt vett Irimi Sándor igazgató úr és a Vállalati Tanács elnöke, Csomor Miklós úr.

Az első nap eredménye: TSV Ilshofen–Fortuna I. 0-5; Fortuna II.–USA 1-1. Második játéknap: Fortuna I.–Fortuna II. 9-0; USA–TSV Ilshofen 1-1. Döntők: Fortuna II.–TSV Ilshofen 2-2; Fortuna I.–USA 5-1.

A torna gólkirálya: Ferencz É. 6 góllal. Legjobb mezőnyjátékos: Hergert Mónika. Legjobb kapus: Joy (USA).

A díjakat Irimi Sándor igazgató úr és Hans Rehfeld német főkonzul adta át

Csapatunk részéről nagy öröm, hogy két év alatt sikerült egy fiatal utánpótlást létrehozni, amely a jövőt illetően biztató a pécsi női futball számára.

A fiataloknál megemlítendő még az új tehetség, Arnold Anita, aki egyből bejártozta magát a tornán az első csapatba. Jelenleg a Fortuna a legjobb csapat lett a női NB I-ben, ami hosszú távon biztató. A csapat átlagéletkora 18 év lett. A torna „szépségkirálynője” a 10 éves Szij Betty lett, a Fortuna utánpótlás-játékosa.

A csapat játékoskerete az új bajnokságra: Kapusok: Grandwohl (17 éves), Böröcz (18 éves), mezőnyjátékosok: Rácz (18), Rippel (24), Petrohán (15), Dömös (34), Király (18), Petrik (24), Fuchs (27), Hergert (19), Szitár (15), Polgár (17), Arnold (15), Földvári (19), Sorosits (18), Vernánszky (17), Rack (16), Tóth (23).

A bajnoki mérkőzéseket továbbra is a PVSK-pályán játsszuk, és remény van arra, hogy 1-2 mérkőzést a PMSC előtt rendezünk.

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12	13	
14									15					
16			17					18					19	
20		21				22						23		
	24		25				26				27			
28		29		30		31				32			33	
34	35				36						37	38		
39				40						41				
42							43		44				45	
46				47		48						49		
50			51					52			53		54	
55					56		57		58	59			60	
61				62		63				64	65		66	
67			68						69			70		

VÍZSZINTES: 1. A megfejtés első része (zárt betűk: K. N. I.). 14. Csillagövek. 15. Expressz jelzője. 16. Ókori zsidó város. 17. A megváltóval kapcsolatos. 19. Klór vegyjele. 20. A magyar hírmondó megalapítója (Mátyás, XVIII. sz.). 22. Egyszerű rész! 23. Szerves. 24. Majdnem nagy. 26. Lénia. 27. Tapogató szerv. 29. Tengerész-ital. 32. Fonetikus mássalhangzó. 33. Ennek! 34. Pirkadat. 37. Bikaviador kelléke. 39. Elvonás. 40. Néma moll. 41. Tenyérfny. 42. ...köt. 43. Teljes. 45. Azonosak. 46. Fiú becenév. 47. Indonéz város. 50. Szatyor közepe. 52. Mesealak. 53. Régi dolog (ford.). 55. Csavar. 58. Esek! 60. Nem mögké. 61. Kopasz — keverve. 62. Balatoni helység. 64. Fonetikus mássalhangzó. 66. Röppálya. 67. Szerencsetárgy. 69. Irányba állítva. 71. Fasiszta rohamosztag.

FÜGGŐLEGES: 1. Teadélután. 2. Szerb férfinév. 3. Becézett angol férfinév. 4. Micsodák? 5. Úri cím. 6. Fordított angol férfinév. 7. Összevissza szűr. 8. Okos. 9. M O. V. 10. Hevesi helység. 11. M. I. I. 12. Nyomatékosító szó. 13. Szín. 18. Híres tér. 21. Hajó rész. 23. B. S. 25. ... de Maupassant. 27. Húsos csont. 28. A megfejtés második része (zárt betűk: A. A. V.). 30. Azonos mássalhangzók. 31. Elek! 35. Napok száma. 36. Gyümölcs. 38. Szigeti nép. 41. ... kulpa. 43. Kicsinyítő. 44. Néma keretelés. 47. Szolmizációs hang. 48. Kérdőnévmás. 49. Világos angol sör. 51. I. F. 54. Olaj. 56. Méh-zaj. 57. Férfinév. 59. Játzsma része. 62. Kommunikáló eszköz. 63. Ópium alapanyaga. 65. Létezik. 68. Szovjet repülőgép. 69. A szobába. 70. Előd.

Beküldendő: a vízszintes 1. és a függőleges 28. sorok megfejtése.

Előző számunk keresztrejtvényének helyes megfejtése: A legnagyobb mámort nem az ölés, hanem az életbenhagyás jelenti.

A keresztrejtvényt Takáts László készítette.